

Procedura

Strona 1 z 9

Wymagania dla firm zewnętrznych

Kod: B II 1-90 QM 9 3
Z dnia: 2018-05-28

1. Cel

Zapewnienie bezpieczeństwa produkcji i produkowanym wyrobom oraz pracy poprzez uregulowanie obowiązków pracowników firm zewnętrznych w zakresie wymagań gospodarowania udostępnionymi pomieszczeniami, zasad GMP/GHP, zasad BHP/PPOŻ, zarządzania środkami chemicznymi, ruchu osobowego oraz spełnienie wymagań wewnętrznych, w tym Food Defense.

2. Zakres obowiązywania

Firmy zewnętrzne świadczące usługi serwisowe oraz firmy, które wykonują prace remontowo-modernizacyjne, w tym zajmujące pomieszczenia używane na terenie firmy Grana.

3. Opis i zakres kompetencji, uprawnienia

Z niniejszą procedurą muszą zapoznać się oraz zobowiązać do przestrzegania wszyscy pracownicy wykonawcy oraz ich podwykonawcy świadczący usługi na terenie firmy Grana.

W razie jakichkolwiek wątpliwości co do przedstawionych wymagań, należy skonsultować się z Koordynatorem z ramienia Grana.

3.1. Zasady udostępniania pomieszczeń dla firm zewnętrznych

3.1.1. Czas oraz cel udostępnienia danego pomieszczenia, odpowiedzialność za stan pomieszczenia, bieżący nadzór oraz zasady opuszczenia pomieszczenia Grana jest uregulowane zapisem w umowie lub zleceniu.

3.1.2. Udostępnione pomieszczenie służy do magazynowania materiałów i sprzętów technicznych oraz substancji nie wymagających specjalnych warunków przechowywania wykorzystywanych tylko do wykonywania prac zleconych przez Grana (nieodzwolone jest składowanie narzędzi wykorzystywanych do prac dla innych firm, w tym Bahlsen, Lajkonik).

3.1.3. Opisane (nazwa pomieszczenia, firmy, na rzecz której pomieszczenie zostało udostępnione, imię i nazwisko oraz numer telefonu odpowiedzialnego pracownika tej firmy) klucze do każdego z pomieszczeń znajdują się pod nadzorem w: Pokoju Technicznym (nr 19) na I piętrze, budynek 1006 / Sekretariatcie (do szafki na materiały dodatkowe i środki chemiczne w budynku 1010 III piętro).

3.1.4. Drzwi wejściowe każdego pomieszczenia muszą być opisane tabliczką z danymi takimi samymi jak opis kluczy.

3.2. Nadzór nad pomieszczeniami firm zewnętrznych przez Grana

Przedmiot kontroli	Częstotliwość	Przeprowadzający kontrolę
Stan pomieszczenia zgodnie z wymaganiami wewnętrznymi Grana	1x / miesiąc	Koordynator prac
Środki chemiczne / Sub. niebezpieczne / Stan BHP / Ochrona środowiska	1x / miesiąc	Inspektor ds. BHP
Przestrzeganie zasad zawartych w procedurze	2 x / rok	Zewnętrzna firma kontrolująca
Stan sanitarno - higieniczny	1x / kwartał	Dział QS

3.2.1. Kontrola pomieszczenia każdorazowo odbywa się w obecności przedstawiciela Firm zewnętrznych.

3.2.2. Z każdej kontroli należy sporządzić notatkę, która zawiera opis wyniku kontroli i przekazać tę informację w formie wiadomości mailowej do Koordynatora prac z ramienia Grana oraz do działów QM/QS.

Zmienił: Potasiewicz, Katarzyna / QM	Sprawdził Hyla, Jacek / ZP	Zatwierdził Hyla, Jacek / ZP	Zastępuje dokument: QM 9 2
Dokument stworzony i zaakceptowany elektronicznie - ważny bez odręcznych podpisów.			
Podpis: Wydruk jest aktualny tylko w tym czasie, jeżeli status wydania danych są zgodne ze wzorcem umieszczonym w tabeli.			
Data: 2018-05-28	Data: 2018-05-28	Data: 2018-05-28	Dystrybucja zgodnie z bazą danych QM

Procedura

Strona 2 z 9

Wymagania dla firm zewnętrznych

Kod: B II 1-90 QM 9 3
Z dnia: 2018-05-28

3.3. Ruch osobowy

Portiernia główna (towarowa)	Portiernia administracyjna (recepcja)
<ul style="list-style-type: none">– Obsługuje pracowników firm zewnętrznych.– Czynna jest całodobowo przez wszystkie dni tygodnia, włącznie z dniami wolnymi od pracy.	<ul style="list-style-type: none">– Obsługuje wyłącznie gości, którzy załatwiają sprawy w biurach Grana.– Czynna jest w dni powszednie (pon.-pt.) w godzinach od 5.00 do 18.00.
Dokumentacja uprawniająca do wejścia na teren Grana / Ewidencja wejść i wyjść	
<ul style="list-style-type: none">– Dokumentami uprawniającymi do wejścia na teren zakładu są imienne przepustki.– Przepustki osobowe tymczasowe, identyfikatory oraz przepustki samochodowe (stałe lub tymczasowe) wydawane są pracownikom przez Dział Personalny. Przepustki są wydawane po okazaniu aktualnej książeczki zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych – obowiązuje pracowników wykonujących prace na terenie Produkcji i Magazynów. Przepustki jednorazowe są wydawane przez Ochronę Mienia.– Identyfikator umożliwia wejście pracownikowi do stref, do których jest uprawniony w ramach systemu kontroli dostępu (uprawnienia nadawane są na wniosek Koordynatora przez pracowników Działu IT).– Identyfikator należy przechowywać pod odpowiednim nadzorem, a w razie jej zagubienia pracownik zobowiązany jest niezwłocznie poinformować Koordynatora, a ten Dział Personalny o zaistniałym fakcie. Pracownik może zostać obciążony kosztami wystawienia duplikatu identyfikatora.– W celu potwierdzenia tożsamości pracownik Ochrony Mienia może żądać okazania dokumentu ze zdjęciem (dowód osobisty, prawo jazdy, paszport, itp.).– Pracownik wchodzący na teren zakładu zobowiązany jest, bez wezwania, okazać pracownikowi Ochrony Mienia ważną przepustkę lub identyfikator.– Pracownicy firm świadczący pracę na terenie Grana zobowiązani są do ewidencji wejścia i wyjścia poprzez wpis na stosownej liście obecności umiejscowionej na portierni głównej.– Pracownicy świadczący pracę sporadycznie (np. firmy serwisowe) w czasie wejścia na teren zakładu są ewidencjonowani przez Ochronę Mienia zgodnie ze standardami przewidzianymi dla gości (wystawienie przepustki jednorazowej).– W przypadku rozwiązania umowy z osobami świadczącymi pracę na rzecz podmiotu wykonującego pracę dla Grana, a posiadającymi ważne przepustki i identyfikatory konieczny jest ich zwrot do Działu Personalnego w dniu następującym po rozwiązaniu umowy o pracę.	
Identyfikacja pracowników	
<ul style="list-style-type: none">– Pracownik w czasie pobytu na terenie firmy zobowiązany jest do noszenia czystej odzieży z widocznym napisem nazwy firmy, która go zatrudnia.– Kolorystyka ubiorów dla poszczególnych firm powinna być jednolita, w miarę możliwości różna od kolorów ubrań ochronnych, którymi posługuje się Grana (beżowy i brązowy).– Każdy z pracowników obowiązany jest nosić w widocznym miejscu przy sobie identyfikator i/lub przepustkę upoważniającą do wejścia na teren firmy. W przypadku, gdy przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, bądź wymogi wewnętrzne nie pozwalają na noszenie dokumentu w widocznym miejscu – pracownik jest obowiązany przedstawić go na żądanie upoważnionej osobie (ochrona, wyznaczeni pracownicy Grana).– Osoby zarządzające pracownikami firm zewnętrznych są zwolnione z obowiązku noszenia odzieży z nazwą firmy, niemniej jednak zobowiązane są do noszenia przepustek zgodnie z powyższym punktem.– W przypadku firm wykonujących pracę sporadycznie (np.: okresowy serwis urządzeń – przepustki jednorazowe) ich pracownicy mogą być zwolnieni z noszenia odzieży z widocznym napisem nazwy firmy, która go zatrudnia. W takim przypadku poza przepustką umożliwiającą identyfikację i wejście na teren Grana konieczne jest:<ul style="list-style-type: none">✓ uprzednia awizacja przybycia pracownika na portierni przez osobę upoważnioną✓ noszenie odbłaskowej kamizelki z napisem „Serwis” wydawanych przez pracowników Ochrony Mienia.– Każda firma kierująca nowego pracownika do wykonywania prac w Grana jest zobowiązana zgłosić to wcześniej swojemu Koordynatorowi.	
Wnoszenie lub wnoszenie towarów lub rzeczy osobistych na teren Zakładu	
<ul style="list-style-type: none">– Pracownicy firm zewnętrznych nie mogą wnosić na teren zakładu bez poinformowania i uzyskania zgody Koordynatora:<ul style="list-style-type: none">✓ materiałów o charakterze niebezpiecznym tj. środków chemicznych stosowanych do czyszczenia, związków chemicznych do konserwacji, pestycydów, chemikaliów laboratoryjnych, herbicydów, paliw płynnych, itp.✓ opakowań szklanych i przedmiotów w opakowaniach szklanych✓ alkoholu, produktów produkowanych w zakładzie, w tym również zakupionych w sklepie firmowym.– Przedmioty w/w, stanowiące własność pracownika, nienoszące znamion przedmiotów pierwszej potrzeby lub których wniesienie nie jest niezbędne do załatwienia sprawy, należy pozostawić w zamkniętych szafkach depozytowych zlokalizowanych w holu wejściowym portierni głównej, przed bramką kontrolną do czasu ich odebrania przez właściciela w momencie opuszczania terenu zakładu.– Pracownicy Ochrony Mienia, w celu ujawnienia prób wniesienia przedmiotów (produktów) zabronionych, mają prawo do kontroli bagażu wnoszonego na teren zakładu.– Wszyscy pracownicy wychodzący z zakładu podlegają obowiązkowi kontroli i ujawnienia zawartości przenoszonych przez nich przedmiotów (siatki, teczki, torebki, plecaki itp.). Odmowa poddania się kontroli przez pracownika, może stanowić uzasadnione podejrzenie zaboru mienia stanowiącego własność przedsiębiorstwa, co daje podstawę do wezwania przedstawiciela firmy świadczącej usługi, odpowiedzialnego za pracowników oraz powiadomienie osób odpowiedzialnych w Grana i Policji.	

Procedura

Strona 3 z 9

Wymagania dla firm zewnętrznych

Kod: B II 1-90 QM 9 3
Z dnia: 2018-05-28

Ruch materiałowy

- Przepływ materiałów i produktów wwożonych / wnoszonych na teren zakładu i wywożonych / wynoszonych poza teren zakładu odbywa się wyłącznie przez bramę towarową.
- Zezwolenie w przypadku wwożenia / wnoszenia przedmiotów stanowiących własność firm obcych wydaje się na podstawie wykazu przedmiotów, sporządzonego przez tę firmę. Wykaz sprawdzony i potwierdzony pieczęcią przez pracownika Ochrony Mienia stanowi podstawę do każdej kolejnej kontroli. Wykaz przechowywany jest w pomieszczeniu Ochrony Mienia przy bramie towarowej do czasu zakończenia usługi. Jeżeli dany składnik majątkowy wywożony / wynoszony jest w tym samym dniu, w którym został wwieziony lub wniesiony w późniejszym terminie - pracownik Ochrony Mienia odnotowuje ten fakt na wykazie.

Ruch pieszy, samochodów

- Wjazd samochodów odbywa się wyłącznie przez bramę towarową.
- Do wjazdu na teren Grana mają prawo jedynie samochody, dla których zostały wystawione indywidualne przepustki stałe lub tymczasowe.
- W czasie parkowania w widocznym miejscu za przednią szybą samochodu bezwzględnie powinna znajdować się przepustka upoważniająca do wjazdu na teren Grana. Parkowanie na terenie zakładu jest możliwe wyłącznie w miejscach do tego wyznaczonych i oznaczonych szyldem „GOŚĆ” lub „PARKING DLA PRACOWNIKÓW FIRM OBCYCH”.
- Samochody muszą być czyste, posiadać szczelny i sprawny układ paliwowy i wydechowy.
- Samochodem należącym do firmy obcej na teren zakładu może wjechać tylko jego kierowca. Jeśli samochodem przyjechały inne osoby to są one obowiązane wysiąść z samochodu i przejść portiernię w celu ewidencji obecności przez pracowników Ochrony Mienia. Taki sam sposób postępowania obowiązuje przy wyjeździe.
- Kierowca samochodu z przepustką stałą – po przejechaniu przez bramę – ma obowiązek wysiąść z samochodu i przejść do portierni w celu ewidencji obecności przez pracowników Ochrony Mienia.
- Kierowca samochodu z przepustką z częstym wjazdem nie ma obowiązku wpisywania się na listę. Jego obecność na terenie Grana jest odnotowywana automatycznie przez pracowników Ochrony Mienia.
- Na terenie zakładu obowiązują przepisy prawa o ruchu drogowym. Maksymalna dopuszczalna prędkość wynosi 20 km/h.
- W czasie wykonywania prac na rzecz Grana pracownicy mogą poruszać się jedynie w strefach, do których mają dostęp zgodnie z nadanymi uprawnieniami w systemie kontroli dostępu.
- Niedopuszczalne jest ryglowanie, blokowanie itp. drzwi, w których zainstalowany jest system kontroli dostępu jak również umożliwianie wejścia przez niniejsze drzwi osobom nieupoważnionym. Wobec pracowników nieprzestrzegających powyższych zasad będą wyciągane konsekwencje dyscyplinarne, włącznie z odsunięciem od wykonywanej pracy.

3.4. Zasady BHP

Podstawowe obowiązki pracownika firmy zewnętrznej

- Każdy pracownik musi mieć prawnie uregulowany stosunek pracy ze Zleceniobiorcą.
- Do pracy pracownik powinien stawić się w stanie zdolnym do jej wykonywania (zdrowy i wypoczęty), a w szczególności powinien on przestrzegać obowiązku trzeźwości.
- Do pracy dopuszczona może być osoba, która ukończyła 18 lat oraz ma dobry stan zdrowia potwierdzony świadectwem lekarskim.
- Do podstawowych obowiązków pracownika, wynikających z ustaleń Kodeksu Pracy, należy:
 - ✓ rzetelne wykonywanie pracy,
 - ✓ przestrzeganie regulaminu pracy i ustalonego porządku pracy,
 - ✓ przestrzeganie przepisów oraz zasad BHP i PPOŻ obowiązujących w Grana,
 - ✓ bezzwłoczne zgłaszanie zauważonych usterek, awarii i wypadków Koordynatorowi prac.
- Ponadto pracownik musi posiadać:
 - ✓ odpowiednie przeszkolenia zawodowe wymagane na określonym stanowisku pracy,
 - ✓ odpowiednie uprawnienia do obsługi pojazdów - urządzeń, jeśli takie są prawnie wymagane,
 - ✓ w przypadku prac przy instalacjach energetycznych świadectwa kwalifikacyjne odpowiednich grup energetycznych,
 - ✓ ważne badania lekarskie i zdolność do pracy w przemyśle spożywczym, wydaną na podstawie badań na nosicielstwo (badania na nosicielstwo dot. pracowników wykonujących prace na terenie produkcji i magazynów).

Prawa pracownika firmy zewnętrznej wynikające z Kodeksu Pracy

- powstrzymanie się od wykonywania pracy w przypadku, gdy warunki pracy nie są zgodne z wymaganiami przepisów BHP i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia,
- to samo dotyczy przypadków, gdy wykonywanie pracy wiąże się z powstaniem bezpośredniego zagrożenia (pracownik ma obowiązek w takim przypadku natychmiast powiadomić Przełożonego i Koordynatora prac o grożącym niebezpieczeństwie).

Szczegółowe obowiązki pracownika w zakresie przestrzegania przepisów BHP

Pracownik firmy zewnętrznej powinien:

- wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami BHP,
- dbać o bezpieczeństwo swoje, współpracowników oraz wszystkich osób znajdujących się w pobliżu wykonywanej pracy,
- zachowywać porządek i czystość na stanowisku pracy i w miejscu jej wykonywania, a po zakończeniu pracy uporządkować stanowisko pracy,
- wykonywać polecenia Przełożonego i Koordynatora prac związanych z bezpiecznym wykonywaniem pracy,
- stosować odzież i obuwie robocze (spełniające odpowiednie normy), a także w miarę potrzeby odzież ochronną,
- poruszać się na terenie zakładu w sposób rozważny i tylko wyznaczonymi drogami komunikacyjnymi oraz bezpiecznie wykonywać prace transportowe na terenie zakładu,
- stosować się do zakazu zastawiania dróg pożarowych,

- wykonywać pracę przy dostatecznej koncentracji uwagi na wykonywanej czynności,
- obsługiwać pojazdy przeznaczone do transportu wewnętrznego oraz zewnętrznego wyłącznie na podstawie: pozwolenia ze strony „GRANA”, odpowiednich uprawnień oraz po odpowiednim przeszkoleniu przeprowadzonym przez uprawnionego pracownika Grana,
- każdorazowe uszkodzenie pojazdu natychmiast zgłosić Przełożonemu lub Koordynatorowi prac,
- znać instrukcje obsługi używanych narzędzi, urządzeń,
- stosować właściwe środki ochrony indywidualnej.

Pracownik firmy zewnętrznej nie powinien:

- ✓ zdejmować osłon i zabezpieczeń elementów wirujących,
- ✓ jeździć jako osoba towarzysząca operatorowi pojazdu.

W przypadku wypadku należy:

ocenić, czy miejsce wypadku w bezpośrednim sąsiedztwie uszkodzonego jest bezpieczne, jeśli tak to:

- udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- w razie potrzeby wezwać pogotowie ratunkowe,
- zawiadomić osobę z kierownictwa „GRANA” o zaistniałym zdarzeniu.

Maszyny, elektronarzędzia oraz inne narzędzia i urządzenia używane w czasie pracy

Pracownik musi posiadać, jeśli wymagają tego przepisy, odpowiednie uprawnienia, aby mógł kierować i obsługiwać maszyny i narzędzia na terenie Grana:

- przy pracy z elektronarzędziami należy zachować szczególną ostrożność przy wykonywanych czynnościach,
- każdy sprzęt używany na terenie zakładu -wyprodukowany przed 2004 rokiem- powinien spełniać minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy, a sprzęt wyprodukowany po 2004 roku musi spełniać zasadnicze wymagania zgodnie z Dyrektywą Maszynową,
- w przypadku pracy w strefie zagrożenia wybuchem używać odpowiednich narzędzi, urządzeń przeznaczonych do pracy w takich warunkach (w wykonaniu EX),
- użytkowane elektronarzędzia powinny być sprawne oraz mieć aktualne badania,
- elektronarzędzie nie może być użytkowane na wolnej przestrzeni podczas opadów atmosferycznych (bez odpowiedniego zabezpieczenia miejsca pracy), a także w pomieszczeniach wilgotnych, chyba że jest do tego przystosowane,
- wszelkie prace podłączeniowe czynników energetycznych (prąd elektryczny, gaz ziemny, para, powietrze sprężone, woda) powinny być uzgadniane z Działem Głównego Energetyka,
- zabrania się zostawiać elektronarzędzia bez nadzoru oraz używania ich w innym celu niż opisuje instrukcja obsługi,
- konserwacje, naprawy lub kontrole maszyn i urządzeń napędzanych energią elektryczną może dokonywać tylko osoba mająca odpowiednie uprawnienia,
- w przypadku zauważenia stanu nienormalnej pracy maszyny lub urządzenia należy przerwać pracę i powiadomić o tym Przełożonego i Koordynatora prac.

W przypadku powstania awarii należy:

- natychmiast w bezpieczny sposób zatrzymać pracę maszyny lub urządzenia,
- powiadomić Przełożonego i Koordynatora prac i wykonywać jego polecenia,
- podjąć pracę na maszynie po wykonaniu naprawy i otrzymaniu polecenia Przełożonego i Koordynatora prac.

W przypadku wykonywania prac wysokotemperaturowych takich jak: ciecie, szlifowanie, spawanie, lutowanie, zgrzewanie papy przy pomocy palników gazowych, wymagane jest pisemne zezwolenie na prowadzenie takich prac. (Wykaz osób mogących wystawić takie zezwolenie znajduje się w załączniku nr 8 do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego).

Ochrona przeciwpożarowa i przeciwybuchowa

Pracownicy wszystkich firm zewnętrznych wykonujących usługi na terenie Grana raz w roku powinni przejść szkolenie prowadzone przez Inspektora PPOŻ i ochrony środowiska Grana dotyczące:

- ✓ ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ tematyki wybuchowej ATEX,
- ✓ zapoznania z obowiązującą Instrukcją Bezpieczeństwa pożarowego w Grana,
- ✓ wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych,
- ✓ zagrożeń występujących na terenie zakładu.

W przypadku powstania pożaru należy:

ostrzec osoby znajdujące się w obrębie zagrożenia oraz:

- ✓ powiadomić Koordynatora prac ze strony Grana o powstałym pożarze,
- ✓ udać się w wyznaczone miejsce ewakuacji (przy parkingu dla gości).

W udostępnionych pomieszczeniach obowiązuje całkowity zakaz wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo (spawanie, ciecie, lutowanie itp.) oraz malowania.

Prace na wysokości oraz w zbiornikach i kanałach

- Prace na wysokości oraz w zbiornikach i kanałach są to prace szczególnie niebezpieczne, dlatego nadzór przy tych pracach powinien sprawować Przełożony posiadający stosowne uprawnienia.
- Prace na wysokości powinny być organizowane i wykonywane w sposób nie zmuszający pracownika do wychylania się poza poręcz balustrady lub obrys urządzenia, na którym stoi.
- Pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań

do pracy na wysokości lub w zbiornikach i kanałach.

- Pracodawca określa szczegółowe wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych, zapewnia instruktaż pracowników obejmujący w szczególności:
 - ✓ imienny podział pracy,
 - ✓ kolejność wykonywania zadań,
 - ✓ wymagania BHP przy poszczególnych czynnościach.

Drabiny

- Stosowane w zakładzie drabiny przenośne powinny spełniać wymagania określone w Polskich Normach (PN-EN 131-2:1997 Drabiny Wymagania i badania oraz oznakowanie) oraz powinny być:
 - ✓ stosowane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz być w dobrym stanie technicznym,
 - ✓ stosowane w sposób nie stwarzającym zagrożeń dla ich użytkowników i osób przebywających w pobliżu,
 - ✓ używane zgodnie z ich wytrzymałością na przewidywane obciążenie,
 - ✓ stabilne i zabezpieczone przed nie przewidywaną zmianą położenia.
- Drabiny powinny posiadać deklaracje zgodności producenta, w której producent stwierdza, że wyrób został wykonany zgodnie z właściwą normą. Wymagania bezpieczeństwa przy stosowaniu drabin zostały także określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 30 października 2002r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596 z późn. zm.).

Rusztowania i pomosty

Przepisy w zakresie stosowania rusztowań podczas wykonywania prac budowlanych zawiera rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401). Rusztowania i podesty ruchome wiszące powinny spełniać wymagania określone odpowiednio w odrębnych przepisach oraz w Polskich Normach.

Użytkowanie rusztowania jest dopuszczalne po:

- zmontowaniu przez uprawnionych do tego pracowników,
- dokonaniu jego odbioru przez kierownika budowy lub uprawnioną osobę, odbiór rusztowania powinien być potwierdzony wpisem w dzienniku budowy lub w protokole odbioru technicznego,
- uziemieniu rusztowania z elementów metalowych wraz z wykonaniem pomiarów instalacji odgromowej,
- każdorazowym sprawdzaniu rusztowania, przez kierownika budowy lub uprawnioną osobę, po silnym wietrze, opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonania prac, przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni oraz okresowo, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Przy pracach wykonywanych na rusztowaniach na wysokości powyżej 2 m od otaczającego poziomu podłogi lub terenu zewnętrznego oraz na podestach ruchomych wiszących należy w szczególności:

- zapewnić bezpieczeństwo przy komunikacji pionowej, poziomej i dojściu do stanowiska pracy,
- zapewnić stosowne zabezpieczenia chroniące przed upadkiem (barierki itp.)
- zapewnić stabilność rusztowań i odpowiednią ich wytrzymałość na przewidywane obciążenia.

Praca na dachach

Osoby kierujące pracami na dachu w pierwszej kolejności muszą uwzględnić zastosowanie środków zapewniających przede wszystkim ochronę wszystkich zagrożonych osób poprzez odpowiednie systemy ochrony zbiorowej jak i indywidualnej np.:

- rusztowania, siatki bezpieczeństwa, balustrady ochronne,
- szelki do pracy na wysokości z linką asekuracyjną i amortyzatorem (przy dużych wysokościach), pracownik sam musi podpiąć się do odpowiedniego punktu kotwiącego.

Prace powinny być wykonywane wyłącznie w warunkach atmosferycznych niezagrożających zdrowiu i życiu pracowników. Otwory w stropach, na których prowadzone są roboty, lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wpadnięcia lub ogroździć balustradą.

Praca w zbiornikach i kanałach

Pracę wewnątrz zbiorników i kanałów oraz studzienek powinny wykonywać przynajmniej 2 osoby (jedna osoba pracująca wewnątrz, druga ubezpieczająca go na zewnątrz).

Na każdą osobę pracującą wewnątrz zbiorników, kanałów oraz studzienek musi przypadać po jednej osobie asekurującej.

Bezpośrednio przed przystąpieniem do pracy wewnątrz zbiornika, studzienki oraz kanału należy przewietrzyć miejsce pracy oraz zbadać powietrze detektorem gazów na zawartość tlenu oraz gazów i par substancji sklasyfikowanych jako niebezpieczne.

Pracownik wchodzący do wnętrza zbiornika powinien być wyposażony w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, a w szczególności:

- szelki bezpieczeństwa z linką umocowaną do odpowiedniego wytrzymałego elementu konstrukcji zewnętrznej,
- hełm ochronny i odzież ochronną,
- sprzęt izolujący ochronny układu oddechowego,
- odzież ochronna.

W/w środki ochrony indywidualnej oraz detektor gazu zapewnia Zleceniobiorca.

Ochrona środowiska

Firmy zewnętrzne muszą posiadać decyzje na wytwarzanie odpadów. Przy wykonywaniu prac remontowych każda firma powinna posiadać swoje odpowiednio oznakowane (np. nazwa firmy) pojemniki lub worki na wytworzone odpady.

Zobowiązuje się osoby kierujące pracownikami firm zewnętrznych do bieżącego wywożenia odpadów i przekazywania ich do firm, które mają aktualne pozwolenia na ich odbiór.

3.5. Zasady GHP i GMP**Podstawowe wymagania higieniczne**

- Posiadanie ważnej książeczki zdrowia dla celów sanitarno-epidemiologicznych – dotyczy tylko pracowników wykonujących prace na terenie produkcji i magazynów.
- Szczególna dbałość o higienę osobistą oraz czystość na stanowisku pracy.

Osoby chore na chorobę zakaźną lub mające otwarte rany ropne nie powinny wchodzić na teren zakładu. W przypadku stwierdzenia przez lekarza choroby zakaźnej pracownik ma obowiązek natychmiastowego powiadomienia Szefa Personalnego Grana o tym fakcie.

Jeśli pracownik przebywał w ciągu ostatnich 3 miesięcy w krajach wysokiego ryzyka zdrowotnego (kraje, w których wystąpiła epidemia /masowe zachorowania wywołane chorobami zakaźnymi w przeciągu roku/, tj. kraje Afryki, Ameryki Łacińskiej, Azji) ma on obowiązek poinformować Przełożonego.

Higiena osobista**Higiena rąk:**

należy umyć, wysuszyć i zdezynfekować dłonie i odśloniętą część przedramion:

- ✓ przed rozpoczęciem pracy, po przerwie, po zakończonej pracy
- ✓ pomiędzy manipulacjami różnymi typami żywności, aby uniknąć skażenia krzyżowego
- ✓ po dotknięciu jakiegokolwiek części ciała, innej niż czyste dłonie
- ✓ po zmianie czepka
- ✓ po użyciu środków chemicznych innych niż środki myjące
- ✓ po wyjściu z jadalni, toalety, palarni
- ✓ po użyciu zabrudzonych urządzeń lub narzędzi
- ✓ po podniesieniu czegokolwiek z podłogi
- ✓ po dotknięciu czegokolwiek, co może być źródłem zanieczyszczeń
- ✓ po czynnościach sprzątania po incydencie stłuczenia szkła i/lub twardego plastiku
- ✓ po wyrzuceniu śmieci do miejsca składowania odpadów
- ✓ podczas pracy, tak często jak to konieczne.

Palenie papierosów:

w pomieszczeniach wewnętrznych Grana zabronione jest palenie wyrobów tytoniowych oraz korzystanie z papierosów elektronicznych. Wolno palić jedynie w specjalnie wyznaczonych miejscach na terenie zewnętrznym, tj.:

- ✓ obok wejścia do przychodni przy budynku Aglomerowni
- ✓ obok wejścia do klatki bocznej budynku Administracji
- ✓ pod zadaszeniem pomiędzy budynkiem ekstrakcji i BMiOE.

Pracownicy wracający na stanowisko pracy po paleniu wyrobów tytoniowych oraz korzystaniu z papierosów elektronicznych zobowiązani są do:

- ✓ mycia rąk
- ✓ wymiany czepka.

Skaleczenia:

w przypadku drobnego skaleczenia, ranę należy:

- ✓ zdezynfekować,
- ✓ opatrzyć niebieskim plasterem wykrywalnym przez detektory metalu.

W przypadku zgubienia plastra należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie Koordynatora z wskazaniem miejsca zgubienia plastra. W pozostałych przypadkach postępować zgodnie z Polityką postępowania w razie wystąpienia krwi i wymiotów.

Konsumpcja

- Firmy zewnętrzne mogą wносить na teren produkcji/magazynów wyłącznie niezabarwioną wodę w opakowaniach max 1,5 l.
- Jedynym wyznaczonym miejscem konsumpcji posiłków i picia ciepłych napojów jest jadalnia na I piętrze w budynku 1007.
- *Żywność przynoszona do konsumpcji ma być gotowa do spożycia i zapakowana w papier albo pojemniki plastikowe.*
- Korzystanie z naczyń szklanych jest zabronione, można korzystać z naczyń plastikowych / metalowych.
- Do pomieszczeń używanych i warsztatowych (w których prowadzone są prace) nie wolno wnosić szkła, ceramiki, alergenów (tj.: gluten, mleko, skorupiaki, ryby, orzeszki ziemne, soja, orzechy (migdały, orzechy laskowe, włoskie, nerkowca, pekan, brazylijskie, pistacjowe, makadamia, Queensland), jaja, seler, gorczyca, nasiona sezamu, łubin, mięczaki i produkty pochodne w/w produktów oraz dwutlenek siarki i siarczyny).
- W pomieszczeniach używanych niedozwolone jest korzystanie z czajników elektrycznych, używanie produktów produkowanych w Grana, używanie opakowań jednostkowych wykorzystywanych w Grana.

Procedura

Strona 7 z 9

Wymagania dla firm zewnętrznych

Kod: B II 1-90 QM 9 3
Z dnia: 2018-05-28

Wymagania w zakresie ubioru

- Należy przestrzegać kolejności nakładania osłon ciała: nakrycie głowy, mycie rąk, kurtka / bluza / fartuch. Noszenie odzieży ochronnej poza obszarem zakładu należy ograniczyć do minimum.
- Zabrania się stosowania lakieru do paznokci, noszenia tipsów oraz używania mocnych perfum.
- Zabronione jest noszenie biżuterii: łańcuszków, kolczyków, klipsów, bransoletek, pierścionków, zegarków. Widoczne ozdoby typu piercing należy usunąć, albo zakleić detektowalnym niebieskim plastrem.
- Rekomendowane jest, aby włosy upinać przy pomocy detektowalnych gumek / wsuwek dystrybuowanych przez Grana, do pobrania w pokoju Mistrzów.

→ *Ponieważ w Grana produkowane są wyroby nie zawierające alergenów lub zawierające tylko niektóre alergeny (wyłącznie: gluten oraz mleko), wymagane jest, aby strój roboczy pracowników wykonujących prace na terenie Grana nie był wykorzystywany podczas przebywania w miejscach, gdzie występuje żywność zawierająca inne alergeny (tj. skorupiaki, ryby, orzeszki ziemne, soja, orzechy (migdały, orzechy laskowe, włoskie, nerkowca, pekan, brazylijskie, pistacjowe, makadamia, Queensland), jaja, seler, gorczyca, nasiona sezamu, łubin, mięczaki i produkty pochodne w/w produktów oraz dwutlenek siarki i siarczyny), np. do prac w zakładach, gdzie przetwarzana jest taka żywność.*

- Czepki:
- są jednorazowego użytku, nie należy zakładać czepka więcej niż na jedną zmianę (dochodzi do uszkodzenia materiału),
 - należy dokładnie zakryć wszystkie włosy oraz uszy,
 - należy pobierać czepki dystrybuowane przez Grana (w kolorze niebieskim), jeśli dla ochrony głowy pracownika wymagane jest inne nakrycie głowy, wtedy należy upewnić się, czy całkowicie zakrywa ono włosy, jeśli nie, to pod nakrycie zabezpieczające głowę należy nałożyć czepkę dystrybuowaną przez Grana,
 - jeśli wymiana czepka jest konieczna, następnie należy otrząpać ubranie w bezpiecznej strefie z ewentualnych włosów.

- Ubranie:
- powinno być czyste, oznaczone identyfikatorem firmy,
 - wszelkie uszkodzenia elementów zapięć w ubraniach (klamry, guziki, zapięcie suwaka itp.) powstałe na terenie Grana należy zgłosić Koordynatorowi, uszkodzoną część odszukać, potencjalnie możliwie zanieczyszczony produkt zablokować i zanieczyszczony obszar posprzątać,
 - przed wejściem do jadalni, toalety, palarni odzież najbardziej wierzchnią (np.: fartuch, kurtkę, bluzę) należy zdjąć i pozostawić na przeznaczonych do tego wieszakach w najbliższym możliwym miejscu,
 - nie wolno wieszać odzieży na elementach urządzeń, maszyn, poręczach itp.,
 - odzież prywatna i robocza powinna być przechowywana osobno w wydzielonych miejscach.

- Obuwie:
- buty powinny zakrywać palce oraz pięty,
 - obuwie robocze i prywatne należy przechowywać osobno w wydzielonych miejscach.

Przedmioty osobiste

- Wszelkie przedmioty osobiste należy przechowywać w szatni, wyjątek stanowi telefon i leki ratujące życie - o potrzebie posiadania w miejscu pracy leku ratującego życie należy poinformować Koordynatora prac. Inne leki należy przechowywać wyłącznie w szafkach osobistych w szatniach.
- Korzystanie z telefonu komórkowego dopuszczone jest tylko w szatni / jadalni. Obowiązuje zakaz odbierania telefonów w strefach maszyn.
- *Okulary / soczewki kontaktowe – należy nadzorować, nie odkładać na obudowy maszyn ani inne urządzenia produkcyjne. W przypadku zgubienia / stłuczki należy poinformować Koordynatora prac, odnaleźć wszystkie części, posprzątać obszar, oczyścić ubranie i obuwie z potencjalnych odłamków, umyć ręce.*

Zachowanie na stanowisku pracy

- Należy znać nazwisko osoby odpowiedzialnej ze strony Grana za wykonanie pracy.
- Wolno przebywać tylko w sektorach, w których prowadzi się prace.
- Nie wolno prowadzić prac remontowych i sprzątać w obszarach ograniczanych czerwoną linią, jeżeli trwa proces produkcyjny.
- Każdy przypadek stłuczenia szkła, twardego plastiku czy ceramiki należy zgłosić Koordynatorowi prac, zebrać wszystkie odłamki przy pomocy czerwonego sprzętu sprząającego, ubranie robocze oraz obuwie otrząpać z odłamków szklanych w bezpiecznej strefie, stłuczkę przenieść do pojemnika znajdującego się na I piętrze - budynek 1007, sprzęt sprząający oczyścić pod bieżącą wodą i odwieźć na miejsce.

Przepisy w zakresie bezpieczeństwa

- Wnoszenie przedmiotów ze szkła, w tym szyb należy wcześniej uzgodnić z osobą odpowiedzialną ze strony Grana za wykonanie pracy.
- Wszystkie bramy należy zamykać bezpośrednio po wejściu / wyjściu.
- Nie można blokować oraz pozostawiać otwartych drzwi, również do sterowni.
- Okna można otwierać jedynie wówczas, gdy są one osłonięte siatkami zabezpieczającymi przedostaniem się owadów.

3.6. Zarządzanie środkami chemicznymi

Listy środków chemicznych

- Firmy zewnętrzne mają obowiązek przygotować listy zawierające wykaz środków chemicznych przez nich stosowanych wraz z kartami charakterystyk. Listy podlegają weryfikacji pod kątem konieczności zastosowania tego środka przez Koordynatora prac i akceptacji przez Szefa Kontroli Jakości / Inspektora ds. BHP.
- W przypadku wprowadzenia nowego środka obowiązkiem firmy zewnętrznej jest aktualizacja listy oraz poinformowanie firmy Grana. Niezależnie od tego, firmy na przełomie roku kalendarzowego mają obowiązek aktualizacji list i kart charakterystyki. Listy są dołączane jako załącznik do podpisywanych umów.
- Firmy zewnętrzne przed wprowadzeniem (na terenie zakładu) do użytku środka chemicznego z przeznaczeniem do incydentalnego kontaktu z artykułami spożywczymi, przed ich użyciem mają obowiązek przedłożenia dokumentów potwierdzających zgodność w/w produktów z dyrektywą 1935/2004 oraz wymaganiami FDA §177.2600 do Inspektora BHP i Zespołu HACCP celem akceptacji.

Przechowywanie i oznakowanie środków chemicznych

- Nieżywnościowe środki chemiczne należy przechowywać w wyznaczonych do tego celu miejscach, spełniających wymagania określone przepisami budowlanymi i ochrony przeciwpożarowej oraz spełniających warunki opisane w kartach charakterystyki danego środka chemicznego, w opakowaniach chroniących przed szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem oraz pożarem lub wybuchem przechowywanych środków, w miejscu niedostępnym dla osób niepowołanych.
- Wszystkie pojemniki zawierające środki chemiczne muszą być szczelnie zamknięte oraz posiadać etykiety w języku polskim naklejone na opakowanie zbiorcze i na opakowania jednostkowe, które powinno zawierać następujące informacje: nazwę substancji, nazwę (lub imię i nazwisko, adres i numer telefonu) producenta substancji, znak lub znaki i napisy ostrzegawcze zgodnie z kryteriami klasyfikacji, zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia, zwane dalej „notami H”, „P”, określające warunki bezpiecznego stosowania chemicznych substancji i preparatów, numer WE.
- Osoby pracujące w kontakcie z niebezpiecznym środkiem chemicznym powinny być zaopatrzone w środki ochrony osobistej zgodnie z zaleceniami zawartymi w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej danego środka oraz odpowiednio przeszkolone.
- Nie można stawiać koło siebie preparatów, których zmieszanie w razie uszkodzenia opakowania groziłoby wydzieleniem substancji wybuchowych lub trujących gazów. Przede wszystkim nie należy przechowywać obok siebie środków zawierających chlor albo pochodne chloru ze środkami o odczynie kwaśnym.
- Podczas przechowywania lotnych rozpuszczalników oraz środków łatwopalnych należy zwrócić uwagę, aby w ich bliskim sąsiedztwie nie było źródła ognia, instalacji elektrycznych.
- Podczas wykonywania wszelkich czynności ze środkami chemicznymi oraz w przypadku rozsypania lub rozlania preparatów należy stosować się do zapisów dotyczących bezpieczeństwa umieszczonych w karcie charakterystyki danego środka. Niedopuszczalne jest stosowanie niebezpiecznych środków chemicznych bez posiadania ich kart charakterystyki.
- Butelki z olejami, narzędzia i inne środki pomocnicze w trakcie prowadzenia prac należy ustawiać w miejscach, które nie zagrażają zanieczyszczeniu linii. Bezpośrednio po wykonaniu napraw z ich wykorzystaniem należy usunąć je z urządzeń produkcyjnych i ich otoczenia oraz odłożyć w przeznaczone miejsce ich przechowywania.

3.7. Materiały dodatkowe, narzędzia (dotyczy tylko firm wchodzących na teren produkcji i magazynów)

Drewno

Nie można stosować narzędzi i środków pomocniczych z drewna lub zawierających elementy drewniane (m.in. drabiny, pomosty, rusztowania).

Narzędzia

Końcówki trzonek narzędzi, jeśli są puste w środku, muszą być zaślepione.

Długopisy

Należy stosować detektowalne długopisy dystrybuowane przez Grana. Dopuszczone jest używanie markerów, jeżeli jest to konieczne do wykonanie danej pracy (zaznaczenie / opisanie np. maszyny itp.)

Noże

Dopuszczone do stosowania są jedynie noże metalowe, zabronione jest stosowanie noży z odłamywanymi ostrzami (np. nożyki do tapet) i drewnianymi trzonkami. Noże należy nadzorować.

Zestawy sprząające

W pomieszczeniach firm powinny znajdować się zestawy sprząające (zmiotka, miotła, szufelka) i tylko tych sprzętów firmy mogą używać w trakcie prowadzonych prac. Stosowanie sprzętów Grana jest zabronione. W przypadku konieczności użycia danego sprzętu Grana należy skonsultować się z Koordynatorem prac.

Do czyszczenia można używać czyszczywa nie pozostawiającego po sobie włókien.

Pozostałe materiały		
Niedozwolone jest używanie wszelkich sznurków, włosia, taśm klejących. Niedozwolone jest używanie spinaczy, zszywek itp.		
3.7.1. Czyszczenie narzędzi		
Podział prac serwisowych na grupy		
Grupa 1	Standardowy serwis firm zewnętrznych na urządzeniach produkcyjnych.	
Grupa 2	Serwis firm zewnętrznych na urządzeniach podczas pracy z alergenami mleka, intensywnymi aromatami i ziołami.	
Grupa 3	Serwis firm zewnętrznych przy pracach brudnych, tj. kanalizacja, prace budowlane, malarskie, prace warsztatowe ze środkami smarnymi itp.	
Sposób czyszczenia narzędzi		
Po pracy z grupy 1	Ocena wzrokowa, czyszczenie narzędzi na sucho, lub w razie potrzeby na mokro ciepłą wodą, wysuszenie ręcznikami papierowymi i schowanie do torby narzędziowej.	
Po pracy z grupy 2	Czyszczenie narzędzi na mokro ciepłą wodą, wysuszenie ręcznikami papierowymi i schowanie do torby narzędziowej.	
Po pracy z grupy 3	Czyszczenia narzędzi na mokro ciepłą wodą lub jeśli to niewystarczające mycie narzędzi rozpuszczalnikami lub w myjce przemysłowej (warsztat Mechaników). Po myciu rozpuszczalnikami, przepłukanie ciepłą wodą, wysuszenie ręcznikami papierowymi i schowanie do torby narzędziowej.	
4. Dokumenty korespondujące, załączniki		
Firmy zajmujące użyte pomieszczenia Grana i wykonujące prace na terenie produkcji / magazynów	Firmy serwisowe wykonujące prace na terenie produkcji / magazynów	Firmy wykonujące prace poza terenem produkcji / magazynów
Instrukcja mycia i dezynfekcji rąk Polityka postępowania w przypadku wystąpienia krwi i wymiotów Z02 B III 1-90 QS 87 Wykaz chorób zakaźnych pochodzących od patogenów, choroby najczęściej występujące lokalnie wraz z symptomami Karty charakterystyk środków chemicznych Wykaz środków chemicznych Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego Konspekt szkoleniowy ATEX Regulamin pracy Grana	List higieniczny Instrukcja mycia i dezynfekcji rąk Polityka postępowania w przypadku wystąpienia krwi i wymiotów Z02 B III 1-90 QS 87 Wykaz chorób zakaźnych pochodzących od patogenów, choroby najczęściej występujące lokalnie wraz z symptomami Karty charakterystyk środków chemicznych Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego Konspekt szkoleniowy ATEX Regulamin pracy Grana	List higieniczny
4.1. Dokumenty wewnętrzne Grana – nie dotyczy firm zewnętrznych		
B II 1-90 QM 10 Zgłoszenie firmy zewnętrznej Z01 B II 1-90 QM 9 Rejestr firm zewnętrznych		
5. Definicje pojęć, skrótów		
Nie ma.		